

Miklós Péter

Az előadás címe:

A forradalom „menetrendje”

Absztrakt

Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc eseményeinek mikrotörténeti szintű föltárásának folyamata közvetlenül a rendszerváltozást követően megindult, s így – kis túlzással – valamennyi hazai település ötvenhatos történetéről rendelkezünk ismeretekkel. Bizonyos tendenciák határozottan kirajzolódnak ezekből a történetekből, amelyekből rekonstruálhatjuk a forradalom „forgatókönyvét”, illetve „menetrendjét”: a forradalom rítusait és szimbolikus pillanatait éppúgy, mint a konkrét operatív önszervező tevékenységet.

A forradalom – elsősorban a Budapestről, vagy a nagyobb városokból érkező hírek hatására – mindig egy kisebb tüntetéssel, vagy fölvonulással kezdődött, amely gyakran a szovjet jelképek és monumentumok, a vörös csillagok, vagy a Rákosi-címerek megsemmisítésével jártak. Ezt követte az nagyobb népgyűlés, vagy politikai gyűlés, amelyen a forradalmi bizottságok tagjait (ők pedig az elnököt és egyéb tisztviselőket) megválasztották. Ezt a nemzetőrség megszervezése követte, amivel párhuzamosan munkástanácsok, szövetkezeti tanácsok jöttek létre.

A forradalmi hatalom kiépülése után szinte egyből bekövetkezett a szovjet intervenció és a részleges visszarendeződés (bár a forradalmi szervek és a kádári hatalom sokáig párhuzamosan volt kénytelen működni). Az előadásban a Csongrád megyei ötvenhatos helyi események példája és jelenségei alapján kerülnek összefoglalásra a folyamatok és meghatározásra a forradalom „stációi”. Az előadó mindezeket idén összeállított *Szikra, láng, hamu* című könyvében foglalta össze.

Kulcsszavak: 1956-os forradalom, mikrotörténet, a forradalom „forgatókönyv”-e